

Vaksandi tørvur á norðurlendskum samstarvi í framtíðini

-uttan mun til hvørjar Europaløysnir tey einstøku norðurlondini velja segði Jóannes Dalsgaard, tingmaður og umboð í Norðurlandaráðnum m.a. í røðu síni á Norðurlandaráðsfundinum á Álandi.

Jóannes Dalsgaard, tingmaður og annað av okkara umboðum í Norðurlandaráðnum

I den offentlige debat forud for sessionen indtager Vestnorden en beskeden plads grundet de dramatiske ændringer, der er sket eller er på vej i Europa. Jeg vil derfor koncentrere mig om Vestnorden især Færøernes nuværende og fremtidige situation og det nordiske billede set ifra en vestnordisk synsvinkel.

Da Danmark i sin tit valgte at gå ind i EF, valgte Færøerne at stå udenfor. Tiden har vist, at detta var en klog beslutning.

I år blev Færøerne så igen stillet over for valg af tilknytning til EF. Vi erkendte nok engang, at vores erhvervsstruktur, at hensynet til havets ressourcer, vores miljø og kultur ikke er forenligt med EFs struktur, form og indhold. Derfor valgte vi endnu engang et alternativ til medlemskab. Vi valgte og fik en frihandelsaftale med EF. Alt tyder på, at frihandelsavtalen vil bidrage til en gunstig økonomisk udvikling på

Færøerne og med denne aftel lykkedes det at forhindre, at Færøerne blev placeret i råstofleverandørernes rolle i forhold til EF.

Vor tilknytningsform til EF indebærer imidlertid, at Færøerne bliver uden for det økonomisk-politiske samarbejde, hvori de andre nordiske lande deltager i EF eller EØS regi.

Dette kan indebære en fare for, at Færøerne isoleres fra vigtige dele af det nordiske samarbejde. Der påhviler her os selv først og siden de større nordiske nationer et stort ansvar for at sikre, at de små vestnordiske nationer ikke isoleres og at påse, at det nordiske tyngdepunkt ikke forrykkes til fordel for andre områder. Også vi i Vestnorden glæder os over udviklingen i f.eks. Baltikum. Men disse forhold bør ikke gå ud over den nordiske balance, der eksisterer i forhold til Vestnordens små nationer Færøerne og Grønland.

Jeg mener dog ikke, at der direkte er grund til bekymring. Vi i vest og nord bør i Nordisk råd og alle dets organer gå aktivt ind i arbejdet for at forstærke og udvikle de politiske, økonomiske og kulturelle bånd mellem Vestnorden og det øvrige Norden.

Der er i Vestnorden en stærk følelse af samhörighed med det øvrige Norden. Der findes derfor et meget stort behov for et bredere, mere nuanceret og tættere samarbejde med det øvrige Norden. Jeg er overbevist om, at det øvrige Norden vil have stor glæde af bedre kontakter på alle plan til Vestnorden og den arktiske del af Norden. Vi ønsker ikke bare at modtage — vi har også meget at give til Norden. Lad mig i denne forbindelse indskyde, at det parlamentariske samarbejde i vestnorden naturligvis ikke er udtryk om et ønske at isolere Vestnorden. Dette samarbejde har helt andre forudsætninger og

udelukker ikke et endnu tættere samarbejde mellem Vestnordens selvstyrende nationer og det øvrige Norden med dets suveræne stater.

Fra færøsk side er der ønske om at få etableret et nyt økonomisk samarbejde i Norden — at få bort alle eksisterende handelsforhindringer. Jeg efterlyser i denne forbindelse det nordiske hjemmemarked, som nu i lang tid har stået på den nordiske dagsorden. En nordisk frihandelsordning for forædlede fiskeprodukter ville være til overordentlig stor betydning for færøsk økonomi. Udviklingen i Europa har ikke elimineret behovet for et nordisk hjemmemarked — tværtimod.

Det er vigtigt, at de selvstyrende nationer får aktivt deltagelse i utformningen af det nordiske samarbejds fremtidige struktur og indhold. Ved revision af Helsingforsavtalen bør de selvstyrende nationer få tilbudt selvstændigt medlemskab af Nordisk

Råd. De selvstyrende nationers stilling i dagens Nordiske råd er ikke i overensstemmelse med demokratiske grundprincipper. I den foreliggende situation bør de store nationer vise så megen fleksibilitet og respekt for de små selvstyrende nationers nationale og kulturelle integritet, at man mere ser på historiske og faktiske forhold end rent statsretlige argument i spørgsmålet om selvstændigt medlemskab. I denne forbindelse kan jeg nævne, at der på Færøerne forberedes en ny selvstyrelovgivning med ganske radikale ændringer for øje.

Tendensen ser ud til at gå i retning af europæisk integration i det sydlige og østlige Norden. Modsatte og dels modrettede tendenser præger situationen i nord og i vest. Hvert land får vælge for sig efter sine nationale interesser.

Det som imidlertid er vigtigt, er, at uanset, hvilke Europaløsninger de forskellige nordiske lande end vælger, så vil der blive et voksende behov for det nordiske samarbejde i fremtiden. Dette ved vi og denne viden følger af vores fælles nordiske identitet og vore fælles nordiske rødder, som præsidenten så klart udtrykte det ved seessionens åbning. Dette fremgår også af debatoplægene, der klart og tydeligt dokumenterer et meget stærkt ønske hos parlamenter og regeringer om at styrke og videreudvikle det nordiske samarbejde uanset europæiske tilknytningsformer iøvrigt. Dette er glædeligt — dette lover godt for fremtiden og denne holdning har stor folkelig opbakning i hele Norden.

Lesarabrøv

Hvat billa Oyggjatiðindi sær inn?

I nr. 86 frá 8/11-1991 hava Oyggjatiðindi grein á forsiðuni um „jólaballnið“ á Studentaskúlanum í Havn, sum var herfyri. Yvirskriftin var, sum tað semir seg, SEX við størum stavum, og tað var tí onki lagið í, at vit virilu, mannligu 3'G-arar kastaðu okkum yvir blaðið. Endiliga fekk Føroya folk at vita um okkara ótrúliga seksuella forleika. Men skuffaðir vórðu vit —

summir skammaðust og hugdu niður, og aðrir vóru um at gráta — tí vit vóru fullkomiliga gjørdir til látturs. Í staðin fyri at greiða frá saftiga sexorginum, vit høvdu á skúlanum, kemur blaðið við eini tannleysari frágreiðing, ið fær ótrúliga ballið at líkjast einari siðilgari kvøldarsamkomu við andakt. Tað er týðuligt, at blaðmaðurin, ið hevur skrivað greinina, als ikki var uppi

á skúlanum hetta minniliga kvøldið, og at hann heldur ikki hevur høming av, hvat fyriferst á skúlanum til dagligt.

M.a. sigur greinin, at „Jomfrúferðin er at enda komin“ á jólaballinum. Vit vita ikki, hvussu tit gera á Oyggjatiðindum, men her á skúlanum lata vit ikki gentur yvir 13 ár ganga jomfrýr í fleiri mánaðir. Øll menniskju hava ávis sjálvsøgd rættindi,

og hetta mugu vit, sum teir mest royndu á økinum, taka til eftirtektar, hóast vit kunnu koma út fyri at fáa ein „kaldan endan“.

Men tað fúlasta í greinin er, at blaðmaðurin heldur, at „lærararnir geva knock-outaðum kvinnuligum næmingum peikipinnin“. Ein háðan móti okkara manndóms-evnum. Okkum nýtist als ikki hjálp frá lærarunum

við at geva kvinnuligu næmingunum so „hatturin passara“. Og bara tí potensurin á Oyggjatiðindum svikur, so eru vit væl førir fyri at gera okkara skyldu uttan teknisk hjálpartól.

At enda vilja vit heita á tykkum á Oyggjatiðind-

um um at taka tykkum saman, tí ongin tímir at lesa so vorðnar keðiligar barnasøgur, ið enná ikki bera brá av sannleika.

Við vón um sakligari viðgerð næsta ball.

SEX-galnr 3'G-arar

Eyðkvæmislinjan

svarar alt samdøgrið á tlf. 18820.

Týsdagar kl. 16.00 — 18.00 fæst persónlig ráðgeving og serligir spurningar verða svaraðir.